

Коментар спеціаліста

ПИРІГ Л.А.,
академік НАМН України, почесний президент
Української асоціації нефрологів
Кафедра нефрології і нирково-замісної терапії НМАПО
імені П.А. Шупика, м. Київ

ВІДБУВСЯ IV З'ЇЗД НЕФРОЛОГІВ УКРАЇНИ

Заходи щодо підвищення рівня та організації медичної допомоги хворим нефрологічного профілю в Україні започатковані визнанням нефрології як окремої лікарської спеціальності в СРСР і створенням Київського НДІ урології та нефрології 1965 року. На базі відділення терапевтичної нефрології згаданого інституту (керівники: проф. А.П. Пелешук, 1965–1973; Л.А. Пиріг, 1973–2002) проводилися місячні курси з нефрології, з ініціативи і під керівництвом керівника відділення проведено у 70–80-х роках ХХ сторіччя у всіх областях дводенні семінари з нефрології, кожні 1–2 роки проводилися республіканські науково-практичні конференції.

Рівень організації нефрологічної допомоги підвищився з впровадженням у МОЗ УРСР (України) позаштатної посади головного нефролога МОЗ (Л.А. Пиріг, 1979–1993; з 1993 — М.О. Колесник), з відкриттям кафедри нефрології при Київському інституті удосконалення лікарів (зав. кафедри — Л.А. Пиріг, 1995–2010; з 2010 року — Д.Д. Іванов). У 1982 році створена Асоціація нефрологів України (тоді Українське наукове товариство нефрологів), яку до 2005 року очолював проф. Л.А. Пиріг, після нього проф. О.І. Дядик і в даний час очолює проф. І.В. Багдасарова.

Всеукраїнські з'їзди нефрологів проведено у 2001 (Донецьк), 2005 (Харків), 2009 роках (Луганськ). IV з'їзд організовано і проведено в Киє-

ві 17–18 жовтня 2013 року Інститутом нефрології НАМН України. Напередодні відкриття з'їзду відбувся пленум правління Асоціації нефрологів, на якому з короткою інформацією про її діяльність виступила І.В. Багдасарова.

Програма з'їзду включала розгляд і обговорення таких питань: організаційно-економічне забезпечення медично-профілактичної допомоги хворим нефрологічного профілю, фундаментальні питання нефрології, кардіоренальна патологія, нирково-замісна терапія, нирки та діабет, діабет та нирки, практичні питання нефрології. Їх заслухано та обговорено на 6 пленарних засіданнях. Проведено два засідання, що стосувалися дитячої нефрології. Разом з 4 симпозиумами було заслухано 68 доповідей, у яких викладено вищезгадані питання, включаючи патогенез, лікування, прогноз окремих патологічних станів, питання коморбідності клінічної нефрології.

Матеріали з'їзду опубліковані в додатку № 1 до 3-го числа «Українського журналу нефрології та діалізу» за розділами: хронічна хвороба нирок, експериментальна нефрологія, хвороби сечової системи у дітей, ниркова замісна терапія, трансплантація, клінічні випадки. Всього близько 30 статей і близько 50 тез доповідей. Бажано, щоб рубрикація публікацій в журналі відповідала програмним питанням з'їзду. У журналі подано алфавітний покажчик авторів, але відсутній зміст.

В одностайно ухваленій резолюції з'їзд запропонував прийняти Національну програму розвитку нефрологічної допомоги населенню України; створити в містах відділення амбулаторної нефрологічної допомоги; вирішити питання бюджетного фінансування лікування інвалідів 1-ї та 2-ї груп, хворих на хронічну хворобу нирок і з гострим ураженням нирок; головним нефрологам обласних та міських управлінь охорони здоров'я систематично контролювати реєстрацію показників нефрологічної допомоги, оцінювати стан профільної медичної допомоги, ведення відповідної документації; Асоціації нефрологів України двічі на рік проводити конференції (чи не достатньо один раз на рік?) з метою підвищення професійного рівня нефрологів із розглядом питань глосарія, класифікацій тощо.

Розглядалося питання включення до класифікації патологічних станів нирок з виходом на формулювання діагнозу ступеня ризику їх прогресування. Прийнято такими чинниками ризику визначати ступінь альбумінурії і величину швидкості клубочкової фільтрації. Необхідно доповнити чинники ризику величиною артеріального тиску.

Щодо можливості підвищення післядипломної кваліфікації лікарів-нефрологів поза кафедрою нефрології і нирково-замісної терапії НМАПО імені П.Л. Шупика, у тому числі на базі Інституту

нефрології НМАН України, то це питання потребує взаємоузгодження з метою уніфікації програм відповідно до стандартів і протоколів МОЗ України та наявності ліцензії закладу на навчальний процес.

Щорічно Інститут нефрології складає і тиражує звіт про стан профільної допомоги в Україні. Бажано, щоб у такому звіті були передбачені відсутні за останні роки такі показники: захворюваність на гострий гломерулонефрит, піелонефрит, диспансеризація, тривалість перебування в стаціонарі (кількість ліжко-днів), летальність, смертність.

Скласти собі вірогідне уявлення про поширення хвороб нирок серед населення України за останні роки неможливо. По областях показники відрізняються в десятки разів, що має значення й для середнього показника по Україні. Вірогідність таких показників має значення для оцінки, самооцінки керівників та організаторів медичної допомоги. На це ми неодноразово звертали увагу, починаючи з 2006 року. Отже, у цьому відношенні слід вжити необхідних заходів і приділити більше уваги цій проблемі головному нефрологу МОЗ України.

Загалом організація роботи з'їзду заслуговує позитивної оцінки. Учасники з'їзду вважають, що рівень нефрологічної допомоги може бути підвищений тільки за умови належного стану загальної системи охорони здоров'я в державі. □